

YAKLAŖIM
Kariyer Yayıncılık

KPSS

KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI

**EĞİTİM
BİLİMLERİ**

**DENEME
SINAVI**

**ÇÖZÜM
KİTAPÇIĐI**

KPSS
25 ÇÖZÜMLÜ DENEME
ÖĞRETİM YÖNTEM ve TEKNİKLERİ
KÂHİN

25

KPSS
EĞİTİM BİLİMLERİ
ÇÖZÜMLÜ DENEME

KÂHİN
Yayıncılık

0312 232 57 76
www.yaklasimkitap.com

ÖABT
7 ÇÖZÜMLÜ DENEME
ÖĞRETİM YÖNTEM ve TEKNİKLERİ
KÂHİN

7

ÖABT
ÇÖZÜMLÜ DENEME

KÂHİN
Yayıncılık

0312 232 57 76
www.yaklasimkitap.com

Yaklaşım Kariyer Yayıncılık ve Dağıtım Ltd.Şti
GMK Bulvarı Fevzi Çakmak 2 Sk. No:30/10 Kızılay-ANKARA
Tel: (0312) 232 57 76
Web: www.yaklasimkitap.com -
e-posta: bilgi@yaklasimkitap.com

1. İkinci soru tarzı Program geliştirme alanında hemen her yıl çıkan bir konu ile ilgilidir. Eğitim Felsefesi akımlarından Daimicilikve Esasicilik geleneksel formda, İlerlemecilik ve Yeniden kurmacılık ise öğrenci merkezli bir formdadır. Bu akımları bir hatırlayalım;

(Fatih Beyin Görüşü)

Daimicilik: Bu görüşü savunanlar eğitimin evrensel nitelikteki belli gerçeklere göre şekillendirilmesi üzerinde dururlar. Bunlara göre insanın doğası ve ahlaki ilkeleri değişmez. İnsanların bu değişmez gerçeklere göre yetiştirilmesi gerekir. Eğitim; sağlam ve karakterli insan yetiştirmelidir. Daimicilik görüşünün temel ilkeleri şunlardır;

- Değişmeyen evrensel bir eğitim verilmelidir.
- Entelektüel eğitim yapılmalıdır.
- Daimiciler eğitimi, hayata hazırlık olarak nitelendirirken; öğrencinin kültürel mirası ve değerleri benimsemesi, bu surette değerlerin farkında olunmasının sağlanması ve onların gelişimine katkıda bulunması olarak yorumlanmaktadır. Okulun temel işlevi kültürü etkili bir biçimde yeni kuşaklara aktarmaktır.
- Çocuklara ve gençlere dünyanın hem manevi hem de maddi gerçeklerini tanıtacak bilgiler verilmelidir.
- Evrensel nitelikteki (Edebiyat tarihi, Felsefe tarihi, Dini dersler) eserler okutulmalıdır.

Esasicilik: Esasiciler daha çok programların "konu alanı" üzerinde dururlar. Öğretmen otoritesinin sınıfta yeniden yerine oturtulmasını savunurlar. Bu görüşün dayandığı temel ilkeler şunlardır;

- Öğrenmenin doğasında çok sıkı çalışma ve çoğu zaman zorlama vardır.
- Eğitim ve öğretimde girişim öğrenciden çok öğretimde olmalıdır.
- Eğitim sürecinin özünü; konu alanının çok iyi özümlemesi oluşturur.
- Geleneksel öğretim yöntemleri (soyut düşünme ve ezber) kullanılmalıdır.
- Esasicilikte bireylerin zihinsel gelişimlerine yardımcı olmak ve yetenekli kişileri eğitmek temel amaçtır.

İlerlemecilik pragmatik felsefenin eğitime uygulansıdır. İlerlemecilikte eğitimin amacı, demokratik ve sosyal yaşamı geliştirmektedir. İlerlemeciliğin kapsadığı belli başlı ilkeler şunlardır;

- Eğitim, aktif ve çocuğun ilgilerine göre olmalıdır.
- Öğretimde problem çözme yöntemi esas alınmalıdır.
- Okul yaşama hazırlık olmaktan çok yaşamın kendisi olmalıdır.
- Öğretmenin görevi yönetmek değil, rehberlik etmek olmalıdır.
- Okul öğrencileri yarıştırmaktan çok işbirliğine özendirilmeli ve yönlendirilmelidir.
- Demokratik eğitim ortamı geliştirilmelidir.
- Üst düzey zihinsel beceriler (uygulama, değerlendirme, problem çözme) geliştirilir.

Yeniden Kurmacılık: Bu akımdaki temel görüşe göre eğitimin temel amacı; toplumu yeniden düzenlemek ve toplumda gerçek demokrasiyi yerleştirmek olarak kabul edilmektedir. Bu görüşe göre eğitim; açık seçik bir sosyal reform hareketi geliştirmede önemli araçlardan biridir.

Yeniden Kurmacılığın kapsadığı belli başlı ilkeler şunlardır;

Eğitim; yeni bir toplumsal düzen yaratmaya girişmelidir.

- Bu akıma göre toplumsal değişimde temel sorumluluk okuldadır.
- Toplumsal değişimde esas güç öğretmenlerdedir.
- Yeniden kurmacılıkta öğretmen değişim ve reformun temsilcisidir.
- Öğretmen öğrencilerin problemlerin farkına varmalarına yardımcı olur.

(Eren Beyin Görüşü)

Bu açıklamalar ışığında Fatih bey Daimicilik, Eren bey de Yeniden Kurmacılık eğitim felsefelerinden etkilenmişlerdir.

CEVAP: B

2. Bu sorunun cevabı örtük programdır. Örtük program kavramı literatürde 1968'den beri yer almaktadır. Amerikalı Jackson tarafından 1968'de ilk kez tartışmaya açılmıştır. Okulların açık olmayan; ancak öğrenciler okulda resmi programın yanı sıra, açıkça yazılı ve belirli olmayan bir program sonucu oluşan öğrenmelere de sahip olmaktadır. Kimi zaman resmi programdan daha etkili olabilen bu programa örtük program (gizli müfredat) adı verilmektedir. Programların örtük özellikleri doğrudan amaçlanmayan ancak öğrenme ortamlarında, okulda ve sınıfta yaşama, etkileşimle, yaşanan kültürle ortaya çıkan mesajları, öncelikleri, bilgileri, değerleri ve kısaca yaşam tarzlarını içermektedir. Örtük program, okuldan okula ve öğretmenden öğretmene farklılık gösterebilmektedir. Eğer başarılı olmak istiyorlarsa öğrenciler, okulun ve öğretmenlerin örtük programlarını öğrenmek ve bunlara uygun davranmak durumundadırlar.

Soruda B seçeneği kuvvetli bir çeldiricidir. Bilinmesi gereken öğretmenlerin genelde yaptıkları uygulamalar örtük programdan etkilenen okulun psikolojik havasından ve iklimden kaynaklanan uygulamalardır. Yani öğretmenleri bu uygulamalara iten okulun örtük programıdır.

CEVAP: B

3. Program geliştirme süreci ekip çalışması, işbirliği gerektirir. Bu süreçte Program karar ve koordinasyon kurulu en üst kuruldur ve süreci planlar yönlendirir ana hatlarını çizer program değerlendirme sürecinde karar vericidir. Kurulun temel işlevi, hangi alanlarda program geliştirme çalışmaları yapılacağına karar vermek, ülkede başat olan eğitim felsefesinin bu programlara yansıtılmasını sağlamak, hazırlanan programları kabul yada değiştirmede karar organı olarak görev yapmak ve tüm program geliştirme çalışmalarında koordinasyonu sağlamaktır.

Program çalışma kurulu programı hazırlama ve düzenleme kuruludur. Programın hazırlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi aşamalarında sürekli görev yapacak bir komisyondur. Bu grubun; programı geliştirecek alanının uzmanları ve öğretmenleri ile eğitimcilerden oluşması gerekli görülmektedir. Bu gruba, tam zamanlı çalışma grubu da diyebiliriz. Bu açıklamalar bağlamında Program geliştirme uzmanı ve Konu alanı uzmanı gerekli hal ve durumlarda aybı zamanda karar ve koordinasyon kurulunda bulunabilirler.

CEVAP: B

4. İçerikte çeşitli düzenleme yaklaşımları kullanılmaktadır. Soruda verilen yaklaşımları bir hatırlayalım;

Doğrusal yaklaşım; Birbiri ile ardışık sıralı, yakın ilişkili ve zorunlu ya da ön koşul öğrenmelerin ağırlıklı olduğu konuların düzenlenmesinde doğrusal programlama yaklaşımı kullanılır. Özellikle aşamalık özelliği taşıyan dersler için kullanılır.

Sarmal yaklaşım Doğrusal programlama anlayışına göre daha esnek olan bu yaklaşımda, içerik doğrusal bir sıra izlemez. Eski konular yeri geldikçe ve gerektiğinde tekrar edilir. Konuların kendi içinde ve birbiriyle ardışık ilişkinin bulunduğu bu yaklaşım Türkçe, Matematik ve İngilizce gibi derslerin öğretiminde kullanılır.

Modüler yaklaşım: Öğrenme konuları üniteler şeklinde modüllere (öbeklere) ayrılır. Öğrenme üniteleri aşamalı olup olmadığına bakılmadan anlamlı parçalara ayrılarak düzenlenir. Bu modüllerin birbirleriyle ilişkili olması zorunlu değildir. Konuların sıralaması esnekler

Sorgulama yaklaşım: İçerik düzenlenmesi öğrencilerin sorularına göre oluşturulur. Bu yaklaşım öğrencilerin sorularına ve gereksinimlerine yanıt verme gerekliliğini benimseyen felsefi görüşe göre temellendirilir. Özellikle ilkokul düzeyinde öğrenci soruları çok değerli bir öğrenme yaşantısı oluşturabilir. Eğitim düzeyi yükseldikçe; daha sınırlı ve özel uzmanlık alanlarına ilişkin sorulara göre programların içerikleri düzenlenir.

Çekirdek yaklaşım: Bu yaklaşımda ortak, her öğrenci için zorunlu konular programın çekirdeğini oluşturur. Çekirdek konular ilk öğrenilecek konular olarak planlanır. Bu çekirdek program etrafında her öğrenci ilgi duyduğu alanlarda ders alabilir. Bu dersler seçmelidir ve zorunlu dersler dışında kalan derslerdir. Zorunlu içerik etrafında bu içerikle yakın ilişkili ilgi ve yeteneklere göre seçimlik dersler temellidir. Seçmeli seçeneklerle birden fazla alanda uzmanlaşma sağlayan içerik yapısıdır.

Bu açıklamalar ışığında Hayat Bilgisi dersinin doğrusal bir yapıda olduğu görülmektedir.

CEVAP: B

5. Soruda ders planının süreçleri ve eğitim durumlarının iki değişkeni sorulmaktadır. Bunları şimdi inceleyelim.

Dikkat çekme: Öğrenciler ilginç buldukları anlatımlara ilginç bulmadıkları anlatımlardan daha fazla dikkat verirler bu yüzden Öğretmen, ders başında, bir söz, örnek olay, kıssa, hikâye, fıkra, anı, tarihi olay, şarkı, şiir, levha, tablo, resim vb. şeyleri anlatarak, okuyarak okutarak tepegözle yansıtarak, fotokopi çekerek, bilgisayarda göstererek, filmi seyrettirerek öğrencilerin dikkatlerini konuya çekebilir.

Ön bilgileri hatırlatma: Öğrencinin önceki öğrenmeleri hatırlatılır. Bölme konusunu işleyecek bir öğretmenin toplama, çıkarma ve çarpma konusunu hatırlatması

Hedeften haberdar etme: Öğrenciye öğretim işinin başında o derste neler öğreneceği belirtilir. Öğrencilere ders sürecinde işlenecek hedefler söylenir. Bu derste ders planlarının özelliklerini işleyeceğiz. Çevremizdeki canlılar bugünkü ders konumuz gibi ifadeler.

Pekiştirme; bir davranışın ilerde yineleme olasılığını artıran uyarıcı olarak tanımlanabilir. Pekiştirme öğretim durumlarında öğrencilerin olumlu, istedik davranışları göstermesini destekleyen unsurlardır. Pekiştirme öğretim olumlu ve olumsuz olarak ikiye ayrılır. Ayrıca kullanım süreçlerinde çeşitli tarifeleri bulunur.

İpucu: Öğrenme sürecinde öğrenciye, neyi öğreneceğini, bunları öğrenirken ne yapacağını nasıl yapacağını gösteren, anlatan iletilerin, mesajların tümüdür. İpuçları, sözlü olabileceği gibi yazılı ya da tüm duyu organlarını etkileyecek şekilde gerçek olay ya da varlıklar şeklinde olabilir. Öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan ipuçlarının öğrenci başarısındaki değişkenliğin %14'ünü açıklama gücünde olduğu belirtilmiştir (Seneoğlu, 2005).

Bu açıklamalar ışığında

CEVAP: B

6. Kürşat öğretmenin bu uygulaması dersin giriş bölümü ile ilgilidir. Giriş bölümü Öğrenciyi öğrenmeye hazır hale getirme sürecidir. Bu süreçte öğretmenin başından geçen bir kazayı anlatması dikkat çekmedir. **Dikkat çekme:** Öğretmenin derse başlamadan önce öğrencilerin ilgisini derse çekmek için; örnek olaydan, sorulardan, anılardan, güncel bir olaydan, grafik, şekil ya da fıkradan yararlanmasıdır. Bu derste öğreneceğiniz bilgilerle trafikte olası kaza durumlarından kaçınacak ve bu bilgileri yaşam boyunca kullanacaksınız demesi ise motivasyondur. Motivasyon: Öğrencilere işlenecek konunun kendileri için ne kadar önemli olduğunu ve öğrencilerin ne işine yarayacağını vurgulamaktır. Öğrencilere, konuyu niçin öğrendikleri açıklanır. Buna göre

CEVAP: C

7. Öğrenciye öğretilecek bilgilerin düzenlenmesinde, örneklerin verilmesinde, hem doğal hem de sosyal olarak onun en yakın çevresinden hareket etmelidir. Bu, sadece yer ve yaşayış açısından değil zaman açısından da böyledir. Yakın zamandan uzağa, yakın aile ve okul çevresinden uzağa, yakın köy-kasaba-bölge-ülke çevresinden uzağa ilkesi birçok derste rahatlıkla kullanılabilir ve bu ilkeye uyma, öğrenmenin düzeyini yükseltir.

“Çevreye görelilik”, “topluma görelilik” gibi ilkeler de bu çerçevede düşünülebilir. İlköğretimde şu tür bir sıra izlenmesi gerekir. Öğrencinin okulu ve yakın çevresini tanıttığı bilgiler; köyü veya kasabasıyla ilgili bilgiler ve son olarak ilçesi, ili, bölgesi, yurdumuz ve dünya ile ilgili bilgiler verilmelidir.

Yakından uzağa ilkesi KPSS’de en çok çıkan ilkedir.

CEVAP: E

8. İşbirliğine dayalı öğretim, öğrencilerin küçük gruplar halinde bir araya getirilerek bir problemi çözmek ya da bir görevi yerine getirmek üzere ortak bir amaç doğrultusunda birlikte çalışmalarıdır. İşbirliğine dayalı öğretimde, takımların araştırma veya tartışmaların yapıldığı konularla ilgili olarak veriler toplaması, bireysel olarak yapılan çalışmaların birleştirilerek grup üretimine katkısının sağlanması ve elde edilen sonuçların birlikte tartışılarak yorumlanıp ürün halinde ortaya çıkarılması söz konusudur. İşbirliği, dayanışma, birlikte iş yapma, etkili iletişim, bir amaca yönelme gibi özellikleri geliştirme açısından önemli bir modeldir. Buna göre soru incelendiğinde

- I. Öğrencilerin öğrenmeye aktif katılımını sağlar (İşbirliği)
- II. Farklılıkları görmelerini sağlayarak çok yönlü düşünme becerilerini geliştirir. (İşbirliği)
- III. Aynı özellikteki öğrenciler daha iyi öğrenir. (Keller planı)
- IV. Gerekli zaman sağlandığında her öğrenci öğrenir. (Tam öğrenme)
- V. Sinerji oluşturarak özgüven duygusunun gelişmesini sağlar. (İşbirliği)

CEVAP: C

9. **Balık kılıçığı tekniği** Verilen bir sonuç (problem) ile bu sonucu etkileyen etkenler (nedenler) arasındaki ilişkiyi incelemek için kullanılır. Kurucusu K. Ishikawa'dır. "**Is-hikawa diyagramı**" veya "**Balık Kılıçığı diyagramı**" olarak da bilinir. Belirli bir sorunun ya da durumun olası nedenlerini belirlemek için kullanılan, çalışma grubunun sorunun içeriğine odaklanmasını sağlayan ve ayrıntılı bir neden-sonuç ilişkisi çıkarmayı hedefleyen bir uygulamadır. Uygulama yapılmadan önce sorun ifadesi bir kutucuğun içerisine yazılır. Sorunun temel nedenleri de yazıldıktan sonra her biri için "Bu neden oluştu?" sorusu sorulur ve yanıtlar ana nedenlerin alt nedenleri olarak yapılandırılır. Problemin temelinde yatan nedenleri bulmak için yapısal bir yaklaşım sunar.

Buna göre soru incelendiğinde;

Öğrencilere neden-sonuç ilişkisi kurdurmak (Balık kılıçığı)

Öğrencilerin konuya odaklanmalarını sağlamak (Balık kılıçığı)

Öğrencilere problemlerin birden fazla sonuçları olduğunu göstermek (Balık kılıçığı)

Öğrencilerin kavram yanlışlarını ortaya çıkartmak (Kavram haritası, Vee diyagramı, Kavramsal Karikatür)

Öğrencilere problem çözme becerisi kazandırmak (Balık kılıçığı)

CEVAP: D

10. • Edward de Bono'nun geliştirdiği, öğrencilerde yaratıcılığı ve analitik düşünme yeteneğini amaçlayan bir tekniktir (altı şapkalı düşünme)
- Bir problem çözümünde ve anti sosyal tutumların değişiminde kullanıma uygun bir öğretim yöntemidir. Bu yöntemde, konuyla ilgili olarak öğrenciler aktif bir şekilde birbiriyle konuşurlar (Tartışma, konuşma anahtar ifadedir.)
- Tiyatro yaparak veya oyun yoluyla bir düşüncüyü, olayı veya soyut bir kavramı canlandırmaktır Öğrencilerin üretkenliğini, yaratıcılığını geliştirme ve öğrencilere aktif bir öğrenim yaşantısı sağlayan bir öğretim yöntemidir (Drama canlandırma anahtar ifadedir.)
- Öğretmenin beceriyi aşama aşama göstermesi, anlatması ve öğrencilerin öğretmeni izledikten sonra, aynı beceriyi yeterli bir düzeye gelene kadar tekrar etmesi şeklinde uygulanan bir öğretim yöntemidir. Gösterip-yaptırma)

CEVAP: A

11. **A-B-D-E** seçenekleri bireysel öğretim süreci ile ilgilidir. Bu süreçte soru da da belirtildiği gibi öğrenmede öğrencilerin öğrenmesi bireyseldir. Bir öğrencinin öğrenmesi ile diğer öğrencilerin öğrenmesi ya da başarıları arasında ilişki yoktur. Soruların yanıtlanması, alıştırmaların ve tekrarların yapılması, örneklerin verilmesi vb. etkinlikler bireysel olarak gerçekleştirilir. Yarışma ve işbirliği olmadığı için öğrencilerin başarılarında birbirlerini engelleme ya da destekleme yoktur.

Bu özelliklere uymayan C seçeneğidir. Görüş geliştirmeye dayalı öğretim:

Çelişkili ve karşıt görüşleri içeren konular üzerinde gerçekleşen bir tartışma tekniğidir. Konuların belirgin çelişkiler ve kutuplaşmış tutumlar içermesi önemlidir. Ele alınacak konular geçerli sayılabilecek karşıt bakış açıları içermelidir. Öğrencilerde görüş geliştirmek, eleştirel düşüncüyü ve başkalarına saygılı olmayı, bireylerin bir konuda farklı düşünceler geliştirmelerini sağlar. Öğrencilerin grup olarak katıldıkları bir çalışmadır.

CEVAP: C

12. Semra'nın İlköğretim döneminden beri matematik derslerinde formülleri renkli kartlara yazarak daha rahat öğrendiğinin farkında olması üst bilişsel bir özelliktir. Üst-biliş, en kısa tanımıyla, kişinin kendi düşünme süreçlerinin farkında olması ve bu süreçleri kontrol edebilmesi anlamına gelir. Üstbiliş, çeşitli kaynaklarda bireyin kendi bilişsel süreçlerini kontrol edebilme ve yönlendirebilme yeterliliği; bireyin problem çözmesinde planlama, izleme ve değerlendirmenin kullanıldığı yüksek düzeyde bir yönetsel süreç; bilişsel aktivitenin anlaşılması ve kontrol edilmesi; bilişi etkileyen faktörlerin anlaşılması ve küçük modeller eşliğinde bilişin izlenip kontrol edilmesi olarak tanımlanmaktadır.

Daha sonra Semra'nın, KPSS matematik konularında da aynı yöntemi uygulayarak başarılı olacağını düşünmesi yansıtıcı bir düşüncedir. Yansıtıcılık deneyim ve tecrübelerin yeni durumlara aktarılmasıdır. Burada Semra önceden edindiği bir deneyimi bir başka duruma yansıtmıştır.

CEVAP: D

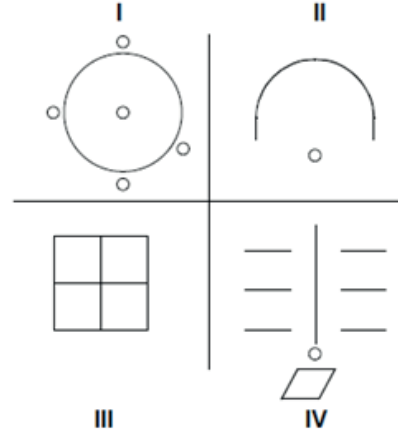
13. Bu etkinlikte Ayfer öğretmen proje yöntemini kullanmaktadır. Öğrencilerin grup ya da bireysel olarak bir problem ya da senaryo üzerinde yerine getirdiği bir tür problem çözme etkinliğidir. Proje yöntemi öğrencinin gerçek yaşam koşullarında veya ona yakın koşullarda gerçekleştirdiği zihinsel ve fiziksel bir etkinliktir. Amacı öğrenciye birinci elden bir şeyin nasıl yapılacağını deneme fırsatı vermektir. Bir projenin amacı, öğretmen tarafından sunulan sorunlara doğru yanıt vermektense öte ele alınan problemler hakkında bilgi edinmek ve edindiği bu bilgileri kullanarak bir yapı oluşturmaktır. Proje yöntemi bireysel ve grupla öğrenmeye ve okul ile "gerçek" yaşam arasında bağ kurulmasına önem verir. Bu yöntemde öğrenci öğretmenin rehberliğinde aldığı proje konusu ile ilgili olarak ortaya somut bir ürün ya da performans çıkarır. Proje yöntemi, ders senaryosu içinde birden fazla dersin öğrenme hedeflerini kapsar ve disiplinlerarası bir yaklaşım sergiler. Bu yöntem, bir konunun derinlemesine araştırılmasına odaklanmaktadır. Öğrenci "gerçek" problemlerin çözümüne yönelik, ağırlıklı olarak, düşünme, problem çözme, yaratıcılık, bilgiye erişim, işleme, yeniden harmanlama, sorgulama ve uzlaşma gibi eylemlerde görev alır.

Soruda güçlü çeldirici problem çözmedir. Ancak problem çözme ile proje arasındaki en büyük fark ortaya somut bir ürün koymadır.

CEVAP: A

14. Kart gösterme tekniği; Öğrencilere öğrendiklerini gözden geçirme, değerlendirme yapma, karar verme vb. gibi fırsatlar sunar. Önce öğrencilere çeşitli renklerde 3-5 adet küçük kart ya da kağıt parçasından oluşmuş desteler dağıtılır. Her renge bir anlam verilir. Örneğin, mavi, tümüyle katılıyorum; sarı, kararsızım; kırmızı hiç katılmıyorum gibi. Sonra öğretmen işlenen konuyla ilgili bazı tümceler okur. Bu tümceleri dinleyen öğrenciler önce hangi kartı seçeceklerini düşünürler, sonra seçtikleri kartı sıranın üzerine koyarlar. Daha sonra, her öğrenci neden o kartı seçtiğini, yani neden öyle düşündüğünü açıklar. Görüş geliştirme tekniği ile temelde benzerlikleri vardır. Görüşleri gerekçelendirme, kendini ifade etme ve farklı görüşlerin süreçte olması gibi bu yüzden sınıf mevcudu ve fiziksel ortamın uygun olmadığına görüş geliştirme yerine kart gösterme kullanılabilir.

CEVAP: D



15. Sınıf içinde oturuş şekilleri ile öğretim uygulamaları arasında bir ilişki vardır. Buna göre

- I. Oturuş şekli: Tartışma
II. Oturuş şekli: Deneysel
III. Oturuş şekli: İşbirliği
IV. Oturuş şekli: Anlatım

Şeklinde dir.

CEVAP: A

16. Yukarıdaki şekle göre yanlış olan seçenek sorulmuştur. Buna göre

- I. Oturuş şekli: Çember
II. Oturuş şekli: U biçimi
III. Oturuş şekli: Küme
IV. Oturuş şekli: Geleneksel sıralı biçim

Şeklinde dir.

- A) I. oturuş biçimi etkileşim temellidir (Doğru)
B) II. oturuş biçimi dil eğitiminde de kullanılabilir (Doğru)
C) III. oturuş biçimi Keller Planı'na uygundur (Doğru)
D) III. oturuş biçiminde soru – cevap tekniği etkin olarak kullanılır (Yanlış III. Oturuş biçimi küme yani işbirliğine aittir.)
E) IV. oturuş biçimi öğretmen merkezlidir (Doğru)

CEVAP: D

17. Öğrencinin bir konuyu veya bir problemi kendi başına öğrenmesi bireysel çalışma yönteminin temel özelliğidir. Bireylerin kendi öğrenme ortamlarında öğrenme süreçlerini planlayarak davranış kazanımlarıdır. Öğrenci etkinliğine dayalı olarak yaparak-yaşayarak öğrenme söz konusudur. Öğrenci, öğrenme durumunu ilgisini, gereksinimi ve düzeyine göre kendisi düzenleyebilir. Bireysel öğretimin etkili olmasında iki temel şart vardır. Birincisi kendi kendine öğrenmedir (Oto-didaktik süreç) Öğrenci davranış değiştirme sürecinin planlayıcısı, yürütücüsü ve değerlendiricisi rolündedir. Öğretmen yoktur kendi stillerine uygun olarak kendi ortamında öğrenir. İkincisi kontroldür. Öğrenci kendi kendini kontrol ederek öğrenir. Kendi çalışma disiplini ortaya koyarak bir sınıftaymışçasına davranış kazanır. Dikkati dağılan ve grupla çalışmaya yatkın öğrenciler uygun olmayabilir.

CEVAP: B

18. Konuşma halkası, duyuşsal alanda farkları görme, farklı görüşlere ve bu görüşleri savunulara saygı duyma hedeflerini kazandırmaya yönelik bir tekniktir. Tekniğin diğer bir amacı ise sınıf içinde güven ve saygı atmosferi oluşturmak, öğrenciler arasında ilişkileri ve iletişimi geliştirmektir. Konuyla ilgili bir kavram, ilke ya da sözcükle ilgili olarak görüş belirtmelerine fırsat veren bu tekniğe öğrenciler, görüş geliştirme tekniğinden farklı olarak sandalyelerini birbirlerini karşılıklı görebilecek şekilde ve daire biçiminde düzenleyerek halka oluşturarak otururlar. Soruda en kuvvetli çeldirici Rol oynamadır. Ancak rol oynama öğrencilerin kendi yaşadığı yoluyla bir olayı canlandırmasını, kendi duygu ve düşüncelerini başka bir kişiliğe girerek ifade etmesini sağlayan bir öğretim tekniğidir. Öğrenci bir başkasının kişiliğini canlandırarak o karakterin gözünden dünyayı algılamaya çalışır, böylece başkalarının nasıl hissettiğini, düşündüğünü ve etkinlikte bulunduğunu anlama olanağı elde eder. Rol oynama yöntemi bireylerde öncelikle empati (eşduyum) ve sosyal becerinin gelişmesini sağlar.

CEVAP: C

19. BDÖ'de öğretmen konuyu işlerken sahip olduğu donanım ve yazılım olanaklarına, konunun ve öğrencilerin özelliklerine göre bilgisayarı değişik yer ve zamanlarda kullanabilir. Bu kullanım biçimleri: i) alıştırma ve tekrar, ii) bire bir öğretim, iii) problem çözme ve iv) benzetim, v) Sınama programları olmak üzere beş çeşittir.

Soruda vurgulanan "deneyimleri ile ilgili geri bildirim almalarını sağlamak" sınav türü ile ilgilidir.

CEVAP: E

20. İşbirliğine dayalı öğretim modeli ortak öğrenme amaçlarını maksimum düzeyde gerçekleştirmek üzere öğrencilerin küçük gruplar hâlinde (2-4 kişilik) iş birliği içerisinde birlikte çalışması esasına dayalı interaktif bir öğrenme-öğretme modeli olarak tanımlanmaktadır. Soruda ifade edilen süreç işbirliğine dayalı öğrenmenin "Pozitif Dayanışma" boyutu ile ilgilidir. İş birliğine dayalı öğrenmenin özünü oluşturan bu öğe, grup üyelerinin her birinin, gruptaki diğerlerinin de öğrenmesinden sorumlu oldukları bilincine sahip oluşunu ifade eder. Gruptaki her öğrenci kendi çabasının gruptaki herkese ve gruptaki diğer bireylerin çabalarının da kendisine yararlı olduğunun bilincindedir. Grubun başarısı grup üyelerinin her birinin öğrenme amaçlarını gerçekleştirmesine bağlıdır. Grup üyeleri, eğer üyelerden birisi dahi başarısız olursa tüm grubun başarısız sayılacağına bilincindedirler. Böyle bir pozitif dayanışmanın grup üyelerinin tamamını, yapabileceklerinin en iyisini yapmaya maksimum düzeyde motive edeceği açıktır. Buna göre öğretmen öğrencilerinin başarı puanları ve aralarındaki pozitif etkileşim düzeyini yükseltmek için grubun tamamına dönük değerlendirme yapacağını söylemelidir.

CEVAP: B

21. Soruda verilen öncüller İlgisiz öğretmen tipine aittir. Genel olarak dört öğretmen tipinden söz edilir. Demokratik, otokratik, İlgisiz ve anne-baba öğretmen tipleri söz konusudur. Buna göre

İlgisiz öğretmen

- Öğrencilerle ilgilenmez rehberlik yapamaz.
- Kararsız ve hareketsizdir.
- Çalışmalarında amaçsızlık ve plansızlık egemendir.
- Değerlendirmeleri tutarlı değildir.
- Öğrenciler arasında huzursuzluk ve kararsızlık ortamı yaratır.

İlgisiz öğretmenin öğrenciye etkisi

- Öğrenci derste serbest kalır.
- Derste belli bir amaca yöneltilmediğinden yaşamda da belli bir amaca yönelemez.
- Derste öğrenci disiplinli davranmaz ve bu disiplinsizlik yaşamı boyunca sürer.
- Sınıfta öğrenme ve çalışma atmosferi zayıftır.
- Öğrenciler arasında sık sık çatışmalar ortaya çıkar.

CEVAP: C

22. Motivasyon bir canlıyı belli bir davranışa yöneltmek için rol oynayan güçleri anlatan bir kavramdır. Başka bir deyişle, istekleri, arzuları, gereksinimleri, dürtüleri ve ilgileri kapsayan genel bir kavramdır. Sınıf içinde derse giriş yapan bir öğretmen öncelikle bazı işlemler yapar bu işlemler üç ana bölümde ele alınır. Giriş, Gelişme ve Sonuç etkinlikleri olarak bilinen bu süreçlerde giriş sürecinde dikkat çekmeden sonra motivasyon işlemleri yapılarak öğrencilerin derse karşı güdülenmelerini sağlar.

CEVAP: D

23. Sınıf içinde demokratik davranışlar mevcutsa Öğrencilerin düşünce ve duygularına önem verir ve sınıftaki öğrencilerine güven duyar, Eleştirilere önem vererek bu davranışı teşvik eder, dersin asıl hazırlayıcısı ve yürütücüsü öğrencilerdir, öğretmen bu konuda sadece yardımcıdır. Öğrencilerin gruplar halinde çalışmalarını sağlar buna göre ben duygusu yerine biz duygusu gelişir. Ben duygusu sert ve otoriter öğretmenlerin olduğu sınıflarda gerçekleşir.

CEVAP: C

24. Doku, görselin hem daha gerçekçi gözükmesine, hem de zeminle cisim arasında oluşan farklılık sayesinde daha rahat algılanmasına yardımcı olur. Malzemelerin özelliğine bağlı olarak değişkenlik gösterir. Düz, pürüzlü, mat, parlak, saydam ve renkli malzemeler olabilir. (Örneğin; asetat , renkli karton, kağıt vb.)

CEVAP: A

25. Öğrenme ile ilgili olarak yapılan araştırmalar öğrenmelerin çoğunun görsel betimlemeler yoluyla gerçekleştiğini göstermektedir. Ancak öğrenme etkinliklerinde bir görsel öğenin kullanılması öğrenmelerin gerçekleşeceğinin garantisini de vermez. Öğrencilere görsel öğenin doğru bir şekilde anlaşılması ve yorumlanmasında rehberlik yapılmalıdır. Bir görseldeki unsurlar izleyiciye açık bir şekilde sunulmuş ise yani öğeler arasındaki ilişkiler açık bir şekilde sunulmuşsa, izleyici bütün enerjisini verilmek istenilen mesaja yönelterek oraya odaklanır, materyalin kendisini anlamaya çalışmakla zamanını harcamak zorunda kalmaz. Bu soruda da CEVAP olan "C" şıkında materyalin bu özelliğine gönderme yapılmaktadır. Diğer seçenekler yanlış olabilirler, ancak her ortamda mutlaka gerekli olmayabilirler. Örneğin, eğer materyal açık ve anlaşılır değilse, ne kadar çok animasyonla zenginleştirildiğinin önemi olmayacaktır.

CEVAP: C

26. Yazı ve gösterim tahtası eğitim ortamında en kolay ve en sık kullanılan araçtır. Bu araç geleneksel sınıflarda vazgeçilmez bir öğesidir. Hemen hemen tüm sınıflarda bir yazı ve gösterim tahtası bulunur. Eskiden renginden ötürü kara tahta olarak adlandırılan yazı tahtası, daha sonraları yeşil renge boyanmış ve günümüzde bu yeşil tahtaların yerini beyaz tahtalar almıştır. Beyaz tahtaların yüzeyi özel bir plastikle kaplıdır. Bunları kullanırken tebeşir yerine özel kalemler kullanılır. Buna göre ;

A) Öğrenciyi merkeze alan bir yapısı vardır. (YANLIŞ)

B) Öğrenci yaparak yaşayarak öğrenir. (YANLIŞ)

C) Öğretmen tahtaya yaklaştıkça öğrenciden uzaklaşır. (DOĞRU)

D) Öğretmen tahtayı beyin fırtınası tekniğinde kullanır. (YANLIŞ)

E) Öğretmen daha kaliteli çizim, şekil ve grafiklere kolayca ulaşılabilir. (YANLIŞ)

CEVAP: C

27. Yapılandırmacı eğitimin temel amacı, bireylerin düşünmeyi öğrenmeleridir. Her bireyin farklı yaşantısı olduğundan herkesin bilgiye ulaşma yolu aynı değildir. Bireyler ön bilgileriyle yeni bilgileri ilişkilendirerek bilgiyi anlamlandırır. Birrysel değil grupla öğretim sürecidir. Buna göre Öğrenenin, diğer öğrenenlerle ve öğretmenle iletişim içerisinde olmasını destekler. Birlikte öğrenmeyi destekler. Öğrenenleri gerçek dünya durumlarına katar.

Buna göre "bireysel öğrenmeleri geliştirici yöntem ve tekniklerden yararlanmak" ifadesi hatalıdır.

CEVAP: C

28. Modelin giriş davranışlarının bir grubu da «duyuşsal giriş özellikleridir, Başarıdaki değişkenliğin % 25'ini açıklama gücünde olan duyuşsal giriş özellikleri, öğrencinin öğrenme ünitesine karşı, ilgisi, tutumu ve akademik benlik kavramını kapsamaktadır. Duyuşsal giriş özellikleri; arasında başarıyı belirlemede en yüksek etkiye sahip akademik benlik, kavramı öğrencinin öğrenme özgeçmişine dayalı olarak, hedeflerle tutarlı öğrenme düzeyine ulaşım ulaşamayacağına ilişkin kendini algılayış tarzıdır. Benzer giriş davranışlarıyla öğretme-öğrenme sürecine giren öğrencilerden başarısızlığa uğrayanların akademik benlik kavramlarının olumsuzlaştığı ve öğrenme düzeylerinin düştüğü; başarı ile karşılaşan gruptakilerin ise akademik benlik kavramlarının olumlu hale geldiği ve başarı düzeylerinin de yükseldiği gözlenmektedir (Bloom1976, s. 92-95), Duyuşsal giriş özelliklerini öğretme-öğrenme sürecinde olumlu duruma getirmek için öğrencinin başarılı olma gereksinimini karşılamak gerekmektedir. Bu amaçla da her öğrencinin bireysel hızına uygun olarak çeşitli öğretme-öğrenme yolları ile öğrenmesini sağlamak, dolayısıyla eğitim sistemini eleyicilik ve seçicilikten kurtarmak gerekmektedir.

CEVAP: A

29. Sözel – Dilsel Zeka, dili etkili bir biçimde kullanma, kelimelerle ve seslerle düşünme, dildeki kompleks anlamları kavrayabilme, insanları ikna edebilme, dildeki farklı yapıları fark edebilme, yeni yapılar oluşturabilme, farklı dilsel kalıplarla ilgilenme becerisidir.

Sözel – Dilsel Zekaya Sahip İnsanların Özellikleri:

- Farklı kelimeleri, sesleri, ritimleri, renkleri dinler ve tepkide bulunur.
- Diğer insanların seslerini, dil üslubunu, okumasını ve yazmasını taklit edebilir.
- Dinleyerek, okuyarak, yazarak ve konuşarak öğrenir.
- Cümleleri dinler, yorumlar, farklı bir tarzda ifade eder ve söylediklerini hatırlar.
- Okuduklarını anlar, özetler ve kolaylıkla hatırlar.
- Farklı zamanlarda, farklı amaçlar için, farklı gruplara etkili bir biçimde hitap edebilir.
- Dinleyicileri, konuşmaları ile etkiler. Okuma, yazma, dinleme ve konuşma gibi dil sanatlarında farklı yapılar oluşturabilir.
- Dilbilgisi kurallarını etkili bir biçimde kullanarak yazar. Kelime dağarcığı zengindir.
- Farklı dilleri öğrenme becerisine sahiptir.
- Hikaye, şiir yazma gibi etkinliklerden zevk alır.
- Yeni dil formları oluşturur.
- Etkili dinleme becerilerine sahiptir

CEVAP: B

30. Sınıfta zaman yönetiminin bel kemiğini sınıftaki rutinler oluşturur. Rutinler hemen her derste tekrarlanan işlemlerdir. Bir işlem ve bu işlemin yapılış süreci sürekli tekrarlanıyorsa otomatikleşme gerçekleşir. Yoklama gibi yönetsel gereklilikler ödev verme yada inceleme gibi işlemler rutinleştğinde hem zaman kazanır hem de daha az enerji ile gerçekleştirilir.

CEVAP: B

31. Bütünlük; Bir görseli meydana getiren öğelerin bir bütün olarak görünmesini sağlayan öğeler arasındaki ilişkidir. Diğer bir ifadeyle kelimeler ve diğer nesnelere birlikte anlam oluşturur. Bütünlük, görsel anlamayı ve yorumlamayı kolaylaştırır. Bütünlük, görsel elemanlar ve bunların fonksiyonları arasındaki ilişki bütünlüğüdür. Her bir görsel unsur, bir mesaj iletmeye fonksiyonu göz önüne alınarak yerleştirilmelidir (Yalın, 2003). Bütünlüğü sağlamak için görsel tasarım ilkelerinden (çizgi, şekil, alan vb.) faydalanılır.

CEVAP: B

32. Dr. Levent Arslan Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi dersinde aşağıdaki etkinliği yapmıştır;

- Türkiye'de öğretmen seçimi ve istihdamı
- Türkiye'de öğretmen yetiştirme ve problemleri
- KPSS'ında alan bölümünün eklenmesi

Bu etkinlik incelendiğinde Türkiye'de öğretmenlik mesleğine dönük genel bir konunun farklı boyutlarıyla ele alındığı görülmektedir. Buna göre tartışma tekniklerinden panelin özellikleri bu soruda görülmektedir. Panel Daha önceden belirlenmiş olan bir konunun 3-5 kişilik bir grup tarafından dinleyicilerin önünde savunulması, tartışılmasıdır. Panelin amacı gerçeği bulmaktan çok, bir konunun çeşitli yönlerini aydınlatmak ya da konuya ait çeşitli eğilim ve görüşlere ortaya koymaktır. Bir başkanın yönetiminde gerçekleşir. Çeşitli yönleri ile masaya yatırılan konu ile ilgili daha sonra dinleyenlerden yazılı ve sözlü alınan soruların yanıtlanması ile devam eder. Dinleyicilere bir konu hakkında farklı görüşlerin sunulması sürecinde, bir konuyu meydana getiren bölümlerin dinleyiciler tarafından anlaşılmasında ve bir konunun çeşitli yönlerinin masaya yatırılarak tartışılmasında kullanılır.

CEVAP: C

33. Gösterip yaptıрма, bir öğretmenin ya da uzmanın bir davranışı, beceriyi ya da bir aracın gerecin nasıl çalıştırılacağını, bir hareketin nasıl yapılacağını önce kendisinin göstermesi daha sonra da öğrencilere yaptırmayı sürecidir. Psiko-motor (devinişsel) beceri öğretimde en etkili yöntemlerden biridir. Yöntem doğası gereği hem öğretmen hem öğrenci temellidir. Soru incelendiğinde "Yaptırma bölümünde yanlış yapan öğrencinin davranışı dersin sonunda düzeltilmelidir." ifadesi hatalıdır. Çünkü öğrenci davranışlarındaki hatalar anında uzmanlarca düzeltilmelidir. Çünkü yanlış kazanılmış bir becerinin düzeltilmesi çok zor ve zaman alıcı olabilir.

CEVAP: D

35. Buluş yoluyla öğrenme sürecinde öğretmen, öğrencilerin derse aktif katılımlarını sağlamak için; etkinliklere katılan öğrencilerin olumlu davranışlarını pekiştirmeli, katılımı sağlayan öğretim yöntem ve teknikleri kullanmalı, etkinlikleri gerçekleştirirken öğrencilerine yardımcı olmalı ve katılımı sağlamak için gerekli uyarılara yer vermelidir. Ancak, buluş yoluyla öğrenmenin temel özelliği gereği, öğretmen yanlış yapan öğrencilere doğru cevabı aktarmak yerine, öğrencilerin ilke ve genellemelere ulaşmasını sağlamak amacıyla onları yönlendirir. Buluş stratejisi dersin gelişme bölümünde kullanılır.

CEVAP: A

34. **Konuşma Halkası:** Öğrencilerin görüş farklılıklarını görmesini ve farklı görüşlere saygı göstermesini geliştiren bir öğretim tekniğidir. Bu tekniğin amacı; sınıf içinde güven ve saygı atmosferi oluşturmak, öğrencilerin kendilerini başkalarının yerine koyarak empatik davranmalarını sağlamak, öğrenciler arasında ilişkileri ve iletişimi geliştirmektir. Konuşma halkası bir öykü, bir canlandırma, bir olay, bir resim vb. bir durumla ilgili yapılır. Önce öykü anlatılır, okunur, canlandırma izlenir ya da olay açıklanır. Konuşma turlarında "Sizce ne düşünümüştür?, Buna benzeyen bir durumu hiç yaşadınız mı?, Siz ne hissettiniz?," gibi sorular sorularak öğrencilerin düşünmeleri sağlanır.

Görüş Geliştirme: Çelişkili karşıt görüş içeren konular üzerinde gerçekleşen bir tartışma çeşididir. Belirgin çelişkiler ve kutuplaşmış tutumlar içeren konular olması önkoşuldur. Eğitimsel düşünmeyi, başka görüşlere saygı duymayı öğretmek ve öğrencilerde görüş geliştirmek amacıyla kullanılan bir tartışma tekniğidir. Bu teknikte önemli olan öğrenciler düşündüklerini gerekçeleriyle açıklarlar ve istediklerinde düşüncelerini değiştirebilirler. Bütün türleri incelediğimizde sorudaki durumda verilen konu ve istenen davranışlar bunun Görüş Geliştirme türünde olması gerektiğini göstermektedir.

CEVAP: B

36. Öğrenme-öğretme sürecinin başında, süreç esnasında ve süreç sonunda, bazı kritik soruları cevaplandırarak, bilişsel düzeyde, daha anlamlı, derin ve kalıcı öğrenmenin gerçekleşeceği varsayımına dayanan bir tekniktir.

V-diyagramı, kendi başına bir etkinlik olmayıp sınıf içi veya sınıf dışı bir etkinliğin daha iyi özümsemesi ve anlamlandırılması için yardımcı bir araç gibi düşünülmelidir. V diyagramları öğrencilerin araştırmalarını daha kapsamlı hâle getirmesini sağlayan bir değerlendirme tekniğidir. V diyagramları, hemen her düzeydeki bütün etkinliklerde rahatça kullanılabilmesi, hazırlanma kolaylığının olması, etkinlik öncesi öğrencileri araştırmaya sevk etmesi, kavram öğretimine yardımcı olması ve kavram yanlışlarını tespit etme amacıyla kullanılır.

Öğrencilere bilgilerini daha iyi organize etme, daha etkili bir biçimde araştırma yapma ve öğrenmelerini sağlama için kullanılan bir ölçme değerlendirme uygulamasıdır. V diyagramları etkinlikle birlikte hazırlanan aynı zamanda etkinliğin raporu olarak da kullanılabilen bir eğitim aracıdır.

CEVAP: E

37. Esra hanım mikroskopla virüsü doğrudan gözlemlediği için yapılan ölçme doğrudan ölçmedir. Yapılan ölçme işleminde amaç virüs türünü belirlemek olduğundan kullanılan ölçek türü sınıflama ölçeğidir.

CEVAP: A

38. Fiyat belirleme işlemi tel örgülerin sıklık derecesine göre yapıldığı için kullanılan ölçek türü sıralama ölçeğidir. Çünkü yapılan ölçme işlemi derece belirtmektedir.

CEVAP: B

39. I'de hazırbulunuşluk belirlendiği için mutlak, II'de dereceye girecek öğrenciler belirlendiği için bağıl, III'de öğrenme eksikleri belirlendiği için mutlak değerlendirme yapılmıştır.

CEVAP: E

40. I, II ve III'de verilenler rubriğin özellikleridir. Ancak IV'de verilen rubriğin özelliği değildir.

CEVAP: D

41. Soruda geçerliği güvenilirliği en yüksek ölçme aracından bahsedilmektedir. Bu duruma uygun çoktan seçmeli 50 sorudur.

CEVAP: B

42. A, B, D, E seçeneğinde verilenler kağıt kalem testleriyle yapılan ölçmelere karşın hata kaynaklarıdır. Ancak C seçeneğinde verilen öğrenme düzeyi ölçme işleminin amacı olduğu için hata kaynağı olamaz.

CEVAP: C

43. A, C, D, E seçeneklerinde verilenler portfolyo değerlendirmenin özelliklerindedir. Ancak portfolyo değerlendirmede rekabet olmadığı için öğrencilerin grup içindeki derecelerini belirleme amacı yoktur.

CEVAP: B

44. B, C, D, E seçeneğinde verilenler rubriğin niteliklerini değerlendirmede sorulabilecek sorulardır. Ancak A seçeneğinde verilen rubriğin niteliklerini değerlendirmede sorulabilecek soru değildir. Çünkü A seçeneğinde verilen rubriği amacından saptırır. Çünkü puanlama ölçütleri ölçülen beceriyle ilgili olmalıdır. Sınıf içi davranışlar becerinin en önemli gözlenebilir yanları olan ölçütler değildir.

CEVAP: A

45. A, B, C, E seçeneğinde verilenler alt düzey beceriler olduğu için performans değerlendirmesini gerektiren durumlar değildir. Ancak D seçeneğinde verilen performans değerlendirmesini gerektiren durumdur.

CEVAP: D

46. Eda'nın doğru cevap sayısı Şubat ayında arttığı için mutlak başarısı artmıştır. Eda'nın Mayıs ayındaki Z puanı 3 olduğundan $T = 10.3 + 50 = 80$ olur. Eda'nın doğru cevap sayısının değişmediği Şubat ayından Mart ayına geçişte Z puanı azaldığı için grup içindeki sıralaması düşmüştür. Bu durumda C seçeneğinde verilen ifade doğrudur.

CEVAP: C

47. Şubat ayında testin varyansı 25 olduğundan standart sapma 5 olur. Ahmet'in T puanını hesaplamak için Z puanı hesaplanır. Ancak Z puanını hesaplamak için Şubat ayında uygulanan testin ortalaması hesaplanmalıdır. Şubat ayında Eda'nın doğru cevap sayısı 40, Z puanı 1 olduğundan $1 = \frac{40 - \bar{X}}{5}$ bu durumda $40 - \bar{X} = 5$ $\bar{X} = 35$ olarak bulunur. Bu durumda Ahmet'in Z puanı $Z = \frac{30 - 35}{5} = -1$ olarak bulunur. Ahmet'in T puanı $= 10.(-1) + 50 = 40$ olur.

CEVAP: C

48. Eda'nın Z puanının ortalamalardan en çok farklılaştığı ay Mayıs ayıdır. Çünkü Mayıs ayında Z puanı 3'tür.

CEVAP: E

49. Deneysel araştırma yönteminin temel özellikleri dikkate alındığında A, B, C ve D seçeneklerindeki yargılar doğru ifadelerdir. **E seçeneğindeki** “Deneysel çalışmaların en önemli amacı sürece müdahale etmeden var olan durumu olduğu biçimiyle ortaya çıkarmaktır.” **yargısı ise deneysel araştırma yönteminin temel özellikleri dikkate alındığında hatalı bir ifadeyken;** betimsel araştırma yönteminin temel özellikleri bağlamında doğru bir ifadedir.

CEVAP: E

50. İnsan ilişkilerini “İnsanlar eğlenebildikleriyle arkadaş, anlatabildikleriyle dost ve ağlayabildikleriyle de kardeş olurlar...” biçiminde yorumlayan bu psikolog Kohlberg’e göre ahlaki gelişim sürecinin karşılıklılık esas olduğu için birinci düzey ikinci evresi olan “**saf çıkar-karşılıklı çıkar ya da çıkara dayalı alışveriş**” evresindedir.

CEVAP: B

51. Çocukluk döneminde (yani 6 yaşında) okula devam edemeyen Merve Hanım’ın tüm iyi niyetine karşın okuma yazmayı öğrenmede güçlük yaşamasının temel nedeni gelişimle ilgili kavramlardan en iyi kritik dönem bağlamında telafi edilebilirlik vardır ancak yaşantı eksikliğinden dolayı yetersizlik tümüyle telafi edilemez anlamına gelen “**yaşantı-deneyim eksikliği ya da yoksunluk**” kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: A

52. I. Nesnelere devamlılığı
II. Odaklanma
III. Tersine çevrilebilirlik
IV. Tümdengelsel düşünme

Piaget’in evre kuramına göre yukarıda verilen bilişsel özellikler bilişsel gelişim sürecinin ilk dönemi olan duyuşsal motor dönemden son dönemi olan soyut işlemler dönemine uygun olarak sıralandığında doğru olan seçenek “**I-duyu hareket, II-işlem öncesi, III-somut işlemler ve IV-soyut işlemler şeklindeki sıralamayı içeren C**” seçeneğidir.

CEVAP: C

53. Bu bağlanma biçimine sahip bebeklerden bazıları ayrılık sonrasında tekrar anneleriyle bir araya gelme aşamasında annelerini tamamen görmezden gelirken, bazıları da anneye etkileşime girmeye girmeme arasında karmaşık davranışlar gösterirler. Diğer bir ifadeyle, anneleri odadayken onunla pek ilgilenmezler ve anneleri odayı terk ettiğinde de rahatsız olmamış görünürler. Bebeklerde tüm bu özelliklerin görüldüğü bağlanma biçimi, benim için ha varlığın ha yokluğun ya da olsun da olur olmasın da olur anlamına gelen “**güvensiz kaçınmalı**” bağlanma biçimidir.

CEVAP: D

54. Örnek olaydaki bu genç kızın “Arkadaşının çok kazanan bir konfeksiyon mağazasından bedeli çok fazla olmayan bir giysiyi gizlice almasına itiraz etmezken; etiket fiyatı çok yüksek olan bir giysiyi almasına ise itiraz etmesi” durumunun karşılığı olan ahlaki gelişim dönemi dışa bağımlı dönem ve bu döneme karşılık gelen bilişsel gelişim döneminde, fiziksel sonuca bakarak karar verdiği için Piaget’in evre kuramında “**somut işlemler**” evresindedir.

CEVAP: E

55. Gencin babasına karşı olan öfkesini, cep telefonunu evin beton zemine fırlatarak ifade etmesi durumunun karşılığı olan savunma mekanizması, psikodinamik yaklaşımda “gücü gücü yetene” anlamına gelen “**yön-yer değiştirme**” dir.

CEVAP: C

56. Jean Piaget’in bilişsel gelişim sürecine ilişkin görüşleri temel alındığında A, B, C ve E seçeneklerindeki yargılar doğru ifadelerdir. **D seçeneğindeki** “Çocuğun bilişsel gelişiminde akran desteği en önemli faktörlerden birisidir.” **yargısı ise Piaget’ye göre hatalı bir ifadeyken;** Vygotsky’ye göre doğru bir ifadedir.

CEVAP: D

57. “Eğer ruh aydınlanmışsa,
İnsanda güzellik vardır.
Eğer insanda güzellik varsa,
Evde uyum vardır.
Eğer evde uyum varsa,
Ülkede düzen vardır.
Eğer ülkede düzen varsa,
Dünyada barış vardır.
Etkileşime vurguda bulunduğu için bu Çin atasözü,
gelişimin temel ilkelerinden **“Gelişim bir bütündür ya da belli bir bütünlük içerisinde ortaya çıkar.”** ilkesi-
ne uygun bir örnektir.

CEVAP: B

58. Psikososyal gelişimin bu dönemi bir tür askıya alma dönemidir. Birey bu dönemde cinsel kimliğini, mesleki tercihini ve toplumdaki yerini belirlemeye çalışır. Bu nedenle dönem bir tür deneme-yanılma dönemi olarak da kabul edilebilir. Erikson’un psikososyal kuramında tüm bu özelliklerin ortaya çıktığı gelişim dönemi, psikososyal gelişim sürecinin beşinci dönemi olan **“kimlik kazanmaya karşı rol-kimlik karmaşası”** ve Havighurts’un gelişimsel yaklaşımında bu dönemin karşılığı olan yaşam dönemi de, doğum sonrası süreçte insan yaşamının üçüncü dönemi olan **“ergenlik”**tir.

CEVAP: A

59. “Hayat acımasızdır. İnsanı bazen bazı insanları tanıdığına pişman ederken; bazen de bazı insanları neden daha önceden tanımadığına pişman eder.” durumunun karşılığı olan kavram, öğrenme psikolojisinde “bireyin diğer insanlarla ya da çevreyle etkileşiminin bireyde bıraktığı kalıcı izler ya da kalıcı olmayan etkileşimler anlamına gelen **“yaşantı-deneyim”**dir.

CEVAP: A

60. Öğretmenin, öğrencilerine sınıf düzenini bozmadan ders dinleyebilme ve kendilerinden beklenen çalışmalarını yapabileceği alışkanlığı kazandırmak için kullandığı pekiştirme tarifesi, süre esas olduğu ve ödül aynı kaldığı halde süre sabit bir biçimde artırıldığı için zaman aralıklı tarifelerden **“artan zamanlı”**ya örnektir.

CEVAP: E

61. Bandura'ya göre, birçok insan kendileri doğrudan bir yaşantı geçirmediği halde modellerin olumsuz yaşantılarına tekrar tekrar tanık olarak bir nesneden duruma, yerden ya da kişiden korkmayı öğrenebilmektedir. Bu manada modelin ses tonu, jest ve mimikleri gözlemcinin dolaylı yaşantı kazanmasına yol açmakta ve bu şekilde gözlemci modelin sahip olduğu korkulara sahip olabilmektedir. Sosyal bilişsel öğrenme kuramı açısından değerlendirildiğinde, gözlemcinin davranışlarındaki bu değişimleri en iyi açıklayan kavram, duyuşsal davranışların modelden öğrenilmesi anlamına gelen **“dolaylı duygu”**dur.

CEVAP: B

62. I. Harika. Çok çalışmanın karşılığını aldın değil mi?
II. Çok iyi bir iş çıkardın. Nasıl çalışacağını gerçekten bildiğin belli.
III. Başardın! Çok zekisin.

Bir öğretmenin başarılı bir öğrencisini pekiştirmek amacıyla kullandığı bu ifadeler, bireyde öz yeterlik algısının gelişimini destekleyen dört faktörden birisi olan **“sözel ikna”** için uygun bir örnektir. Diğer üç faktör yaşantı, dolaylı yaşantı ve psikolojik durumdur.

CEVAP: C

63. Fizik öğretmeni, Elif'in ders çalışmayı sevmeme alışkanlığını yok etmek için “ders çalışırken müzik dinlemesini” önererek Guthrie'nin **“zıt tepki”** tekniğine başvurmuştur. Tekniğin amacı ise bireyde istenmeyen davranışa neden olan birinci uyararla birlikte (yani itici bir uyarı), hem bu birinci uyarı etkisizleştirilen hem de bireyde istendik davranışı ortaya çıkarabilecek ikinci bir uyarının (olumlu bir uyarı) aynı anda verilerek istenmeyen alışkanlık türü bir davranışın istendik bir davranışla yer değiştirilmesini sağlamaktır.

CEVAP: D

64. **Albert Einstein**'in “Azim paha biçilmezdir... Çok zeki olduğumdan değil, sorunlarla uğraşmaktan vazgeçemediğimden başarıyorum.” sözü, öğrenmeyi etkileyen bireysel faktörlerden, bireyin içsel ve dışsal faktörlerin etkisiyle harekete geçmesi anlamına gelen **“güdülenmeye-içsel güdülenmeye”** uygun bir örnektir.

CEVAP: C

65. “Öğrenme, şekil ile zemin arasındaki ilişkiyi görmektir. Öğrenilen şey, şekillerdir. Zemin ise, arka plandır (şeklin gerisindeki her şeydir). Yaklaşımın bu temel görüşünden dolayı da, öğretim içeriğini oluşturan yazılı ve sözlü uyarıların öğrenciler için mutlaka şekil olması (dikkat edilen şey) gerekir.” Gestalt yaklaşımının bu görüşü, öğrenilecek malzemeye ilişkin özelliklerden algılanmasını istediğimiz uyarılar çevrelerindeki diğer uyarılardan kolaylıkla ayırt edilebilmelidir anlamına gelen “**algısal ayırt edilebilirlik**”le doğrudan ilgilidir.

CEVAP: E

66. İlk kez aldığı milli piyango biletine ikramiye çıktığı için ara sıra bilet almaya başlayan Türker-**edimsel koşullanma**-, daha sonra hiç ikramiye kazanamaması nedeniyle bilet almaktan vazgeçmiştir-**sönme**- Türker’in ikramiye çıktığı için bir süre bilet almaya devam etmesi durumunun karşılığı olan öğrenme türü “**edimsel koşullanma**- ve sonrasında da hiç ikramiye çıkmadığı için bilet almaktan vazgeçmesi durumunun karşılığı olan ilke de pekiştirecin ortamdaki çekilmesi anlamına gelen-**sönme**-dir.

CEVAP: D

67. Bir basketbol okulunda öğretmenlik yapan Mehmet Bey, öğrencilerine sürekli sahada topla ve topsuz olarak pratik yapmanın önemini vurgulamakta ve onlara günde en az iki saat topla birlikte çalışmalarını önermektedir. Öğretmen, bu önerisiyle öğrencilerinde bilgiyi işleme kuramına göre uzun süreli bellek içerisinde yer alan ve alt bellek türlerinden birisi olan psikomotor ya da belli bir sıra gerektiren bir davranışın tekrar edile edile otomatikleşmesine sağlayan “**işlemsel-prosedüral**” belleğin güçlenmesini amaçlamaktadır.

CEVAP: A

68. A, D ve E seçeneklerindeki durumlar, doğuştan getirilen iki tür davranıştan birisi olan refleks türü davranışlarla ve C seçeneğindeki durumda yine doğuştan getirilen içgüdü türü davranışa örnektir. B seçeneğindeki “Bir bağlama ustasının akortdaki bozuk sesi (uyaran) hemen fark etmesi (tepki)” durumu ise öğrenilmiş bir davranış olduğu için “**koşullu tepki**” örneğidir.

CEVAP: B

69. Bu edebiyat eleştirmeninin “Ozan, başka ozanlardan kendine, kendinden başka ozanlara gide gele pişer.” düşüncesinin karşılığı olan öğrenme stratejisi, ozan küçük adımlar ilkesi gereğince yavaş yavaş piştiği (olgunlaştığı) için Thorndike’in “**deneme-yanılma ya da sınama yanılma yoluyla öğrenme**”sidir.

CEVAP: E

70. Örnek olaydaki bu babanın okuldaki deneme sınavında birinci olan kızı Bahar’ın sonuç belgesini görünce onu kucaklayıp öpmesi ve aferin demesi durumunun karşılığı olan davranışı kontrol ve değiştirme tekniği, bireyin istedik bir davranışından sonra ortama olumlu bir uyarın verildiği için “**olumlu pekiştirme**”dir.

CEVAP: B

71. Mesleki rehberlik hizmetleri, bireyi tanıma (amaç bireyin kendisini tanımasına yardım), meslekleri analiz etme (bireye meslekleri tanıtmak) ve bireyin kişisel özellikleriyle mesleğin bireyde istediği nitelikleri eşleştirme olmak üzere üç aşamada verilmesi gereken hizmetlerdir. Bu duruma göre, ikinci sırada verilmesi gereken hizmet C seçeneğindeki “**Öğrencilerin meslekleri tanımalarına yardımcı olmak**”tır.

CEVAP: C

72. A, B, C ve E seçeneklerindeki rehberlik etkinlikleri, kişisel sosyal rehberlik hizmetleri kapsamındaki uygulamalardır. **D seçeneğindeki** “Öğrencilere hafızayı (belleği) kullanma becerileri kazandırmak” **etkinliği ise eğitsel rehberlik hizmetleri kapsamındaki uygulamalardan birisidir.**

CEVAP: D

73. I. Öğrencilerin, kendilerini keşfetmelerine yardımcı olacak sosyal etkinlikler düzenlemek
 II. Olumsuz öğretmen davranışlarını değiştirmek amacıyla öğretmenlere yönelik seminerler düzenlemek
 III. Psikolojik danışma süreci tamamlandıktan sonra öğrencinin yaşantısındaki değişikliklerin bilinmesine yönelik çalışmalar yapmak
 IV. Öğrencilerin ilgi, yetenek ve diğer özellikleri doğrultusunda bir eğitim programını seçmelerini sağlamak
 V. Evde öğrenciyi olumsuz olarak etkileyen şartları olumluya çevirmek amacıyla veliyle görüşmek
- Yukarıdaki rehberlik etkinlik ya da etkinliklerinden “II ve V numaralı etkinlikler”, rehberlik hizmet alanlarından müşavirlik (konsültasyon) hizmetleri kapsamında ki uygulamalardır.

CEVAP: A

74. A. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşi ve kendini gerçekleştirme kuramına göre, bireyin tüm yaşam dönemlerinde karşılanması ve doyurulması gereken bazı temel gereksinimleri vardır. Birey temel gereksinimlerinden sevme-sevilmeye, ait olma ve bağlılık alt boyutlarını içeren “sosyal gereksinimlerinin” yeterince karşılanmaması durumunda yoğun bir biçimde yalnızlık, yabancılaşma ve bağlanma konularında sorun yaşayabilir.

CEVAP: B

75. Kırklı yaşların ortasında olan Asena Hanım iki çocuk annesi hem iyi bir anne hem de iyi bir öğretmendir. Serbest zamanlarında iğne oyasından kendine ve arkadaşlarına takılar yapmakta ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarında gönüllü olarak çalışmaktadır. Evdeki, okuldaki ve toplumsal yaşamdaki bu başarısının bir sonucu olarak da topluma yararlı ve katkı getiren bir birey olduğu duygusunu dolu dolu yaşamaktadır. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi ve kendini gerçekleştirme kuramına göre, Asena Öğretmen'in yaşam biçimi öncelikle hiyerarşinin dördüncü basamağında yer alan ve başarı, statü, tanınma, öz saygı ve öz güven alt boyutlarını içeren “saygı-saygınlık” ihtiyacını doyurmaya yöneliktir.

CEVAP: C

76. İnsancıl psikolojik danışma yaklaşımının temel sayıltıları bağlamında A, B, C ve E seçeneklerindeki yargılar doğru ifadelerdir. **D seçeneğindeki** “Psikolojik danışma sürecini bir öğrenme süreci olarak görür.” **yargısı ise insancıl psikolojik danışma yaklaşımının temel sayıltıları dikkate alındığında hatalı bir ifadedeyken**; davranışçı psikolojik danışma yaklaşımının temel sayıltıları bağlamında doğru bir ifadedir.

CEVAP: D

77. Öz yeterlik düzeyi düşük öğrencilerde gözlenebilir olasılığı çok daha yüksek olan özellik ya da beceri, **A seçeneğindeki “Dışsal faktörlere yüklem yapmaları”dır**. B, C, D ve E seçeneklerindeki özellik ya da becerilerin tümü öz yeterlik düzeyi yüksek olan öğrencilerde görülür.

CEVAP: A

78. Şeyda Hanım; heyecan ve coşkuları dengesiz, bağımsız, sezgileri güçlü, duyarlı ve etkileyici bir kişidir. Tutkulu- bağımsız ve sistematik olmayan faaliyetlerden hoşlanan Şeyda Hanım'ın aynı zamanda yaratıcılık becerisi de yüksektir. Bu duruma göre Şeyda Hanım, sergilediği özellikler dikkate alındığında, Holland'ın altı tür kişilik tipinden birisi olan “**artistik-sanatçı**” tipin özelliklerini sergilemektedir.

CEVAP: D

79. Merkezleşmiş bir yapıya sahip olan geleneksel rehberlik yaklaşımıyla ilgili olarak A, B, C ve E seçeneklerindeki yargılar doğru ifadelerdir. **D seçeneğindeki** “Öğretmen odaklıdır.” **yargısı ise merkezleşmiş bir yapıya sahip olan-uzman odaklı olduğu için- geleneksel rehberlik uygulamaları bağlamında hatalı bir ifadedeyken**; merkezleşmemiş bir yapıya sahip olan gelişimsel rehberlik uygulamaları bağlamında doğru bir ifadedir.

CEVAP: D

80. Rehber öğretmenin verdiği rehberlik hizmetinin amacı, boyunun kısa olduğunu düşünen Canan'ın yaşadığı travmayı atlatmasına yardımcı olmaktır. Bu tür bir rehberlik hizmeti, temel işlevlerine göre rehberlik türlerinden, kısa süreli ve acil durumlarda verilmesi gereken “**krize müdahale edici**” rehberliğe örnektir.

CEVAP: E